

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§6-7

Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἵππεύσαντας σκοπεῖν εὐήθες ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἵππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστίν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἵππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν. Ἐμὲ τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὔτ' ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων οὔτε παραδοθέντα τοῖς συνδίοις οὔτε κατάστασιν καταβαλόντα. Καίτοι πᾶσι ῥᾶδιον τοῦτο γνῶναι, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις, εἰ μὴ ἀποδείξειαν τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς ζημιουῖσθαι. Ὡστε πολὺ ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε· ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥᾶδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἵππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπενεχθῆναι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Για ποιους λόγους ο Μαντίθεος θεωρεῖ την πινακίδα (τὸ σανίδιον) αναξιόπιστο στοιχείο ενοχής;

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατὰ Ἐρατοσθένους §§32-33

Ο ρήτορας Λυσίας κατηγορεῖ τον Ερατοσθένη, ἕναν ἀπὸ τους Τριάκοντα Τυράννους, ὅτι προκάλεσε τον φόνο του ἀδελφοῦ του, του Πολέμαρχου. Ο λόγος ἐκφωνήθηκε το 403 π.Χ. ἀπὸ τον ἴδιο τον ρήτορα.

Και εἶχες χρέος, Ερατοσθένη, ἀν πραγματικά ἦσουν ἀκέραιος ἄνθρωπος, νὰ γίνεις πληροφοριοδότης γιὰ χάρη αὐτῶν που ἦταν νὰ θανατωθοῦν ἀδίκῃ καὶ ὄχι νὰ συλλαμβάνεις αὐτοὺς που θὰ ἐξοντώνονταν ἀδίκῃ. Οἱ πράξεις σου ὁμῶς ἀποκαλύπτουν ἕναν ἄνθρωπο που δε στενοχωριόταν, ἀλλὰ ἀντίθετα χαιρόταν με ὅσα γίνονταν. Επομένως, οἱ δικαστές πρέπει νὰ στηρίζουν τὴν ψήφο τους στὰ ἔργα καὶ ὄχι στὰ λόγια σου· νὰ χρησιμοποιήσουν ὡς ἀποδείξεις γιὰ τὰ ὅσα τότε ἔλεγες τὰ ὅσα ξέρουν ὅτι ἔκανες, ἀφοῦ δεν εἶναι δυνατὸ νὰ παρουσιαστοῦν μάρτυρες γιὰ κείνα. Γιὰτί εμεῖς δεν εἶχαμε δικαίωμα ὄχι μόνον νὰ εἴμαστε παρόντες στὶς συζητήσεις σας, ἀλλὰ οὔτε καν νὰ βρισκόμαστε στο σπίτι μας. Ἐτσι, εσεῖς ἔχετε τὴν δυνατότητα, μολονότι ἔχετε διαπράξει κάθε κακὸ ἐναντίον τῆς πόλης, νὰ διεκδικήσετε γιὰ τον εαυτό σας κάθε καλὸ.

Μτφρ. Ν.Χ. Χουρμουζιάδης

B4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του αρχαίου διδαγμένου κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **έψηφίσασθαι:** Έθεσε ..... για βουλευτής.
- **άναπράξεται:** Μετά το τροχαίο ατύχημα ο ειδικός ..... εξέτασε τα αυτοκίνητα για να διαπιστωθούν οι ζημιές.
- **καταβαλόντα:** Η ..... των εθελοντών στον καθαρισμό των παραλιών της περιοχής ήταν σημαντική.
- **άποδείξειαν:** Η Μαρία μάς παρουσίασε ένα αντιπροσωπευτικό ..... της ποιοτικής δουλειάς της.
- **έξαλειφθήναι:** Στο τραύμα η μητέρα μου έβαλε .....

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Διόδωρος Σικελιώτης, Βιβλιοθήκη Βιβλ. XII §§53, 1-2

(έκδ. των Vogel, F., Fischer, K.T. Λειψία: Teubner, 1888, ανατ. 1964)

Η *Βιβλιοθήκη* του Διοδώρου αποτελεί μία χρονογραφικά (δηλ. κατά χρονολογική σειρά) οργανωμένη παγκόσμια ιστορία, η οποία εκτείνεται από τους μυθικούς χρόνους ως το 60 π.Χ. Στο απόσπασμα γίνεται αναφορά στον γνωστό ρήτορα και δάσκαλο της ρητορικής Γοργία.

Ἐπί δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν Λεοντῖνοι, Χαλκιδέων μὲν ὄντες ἄποικοι, συγγενεῖς δὲ Ἀθηναίων, ἔτυχον ὑπὸ Συρακοσίων πολεμούμενοι. Πιεζόμενοι δὲ τῷ πολέμῳ, καὶ διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν Συρακοσίων κινδυνεύοντες ἀλῶναι κατὰ κράτος, ἐξέπεμψαν πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀξιοῦντες τὸν δῆμον βοηθῆσαι τὴν ταχίστην καὶ τὴν πόλιν ἑαυτῶν ἐκ τῶν κινδύνων ῥύσασθαι. Ἦν δὲ τῶν ἀπεσταλμένων ἀρχιπρεσβευτῆς Γοργίας ὁ ῥήτωρ, δεινότητι λόγου πολὺ προέχων πάντων τῶν καθ' ἑαυτόν. Οὗτος καὶ τέχνας ῥητορικὰς πρῶτος ἐξεῦρε καὶ κατὰ τὴν σοφιστείαν τοσοῦτο τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν, ὥστε μισθὸν λαμβάνειν παρὰ τῶν μαθητῶν μνᾶς ἑκατόν. Οὗτος οὖν καταντήσας εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ παραχθεις εἰς τὸν δῆμον διελέχθη τοῖς Ἀθηναίοις περὶ τῆς συμμαχίας, καὶ τῷ ξενίζοντι τῆς λέξεως ἐξέπληξε τοὺς Ἀθηναίους ὄντας εὐφυεῖς καὶ φιλολόγους.

Ἐπί δὲ τούτων: Στα χρόνια λοιπόν αυτά

ρύσασθαι <ρύομαι: λυτρώνω, σώζω

τῷ ξενίζοντι τῆς λέξεως: με την ξενική προφορά στην ομιλία

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «*Ἦν δὲ τῶν ἀπεσταλμένων ... ὄντας εὐφυεῖς καὶ φιλολόγους*».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

ἄποικοι: είναι ..... στο .....

πολεμούμενοι: είναι ..... στο .....

πρέσβεις: είναι ..... στο .....

ὁ ῥήτωρ: είναι ..... στο .....

πρῶτος: είναι ..... στο .....

περὶ τῆς συμμαχίας: είναι ..... στο .....

(μονάδες 6)

β. «*Οὗτος καὶ τέχνας ῥητορικὰς πρῶτος ἐξεῦρε καὶ κατὰ τὴν σοφιστείαν τοσοῦτο τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν, ὥστε μισθὸν λαμβάνειν παρὰ τῶν μαθητῶν μνᾶς ἑκατόν.*»: Στην παραπάνω περίοδο να διακρίνετε τις επιμέρους προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε ως προς το είδος τους. (μονάδες 4)

Μονάδες 10